

5 - Moderne kinesisk musikk (utdrag på ca 5 min)

I tradisjonell kinesisk musikkvitenskap har det vært vanlig å ordne instrumentene i åtte grupper, avhengig av hvilke materialer de er lagd av: silke (strenginstrumenter), bambus, tre, stein, metall, leire, fruktskall og skinn. I denne komposisjonen hører vi to typer strenginstrumenter. Det ene spilles med plekter og det andre med bue. I tillegg hører vi fløyte og rytmeinstrumenter av tre og stein. Det moderne elementet ivaretas av synthesizeren, noe som illustrerer hvordan musikk i buddhismen både preger og lar seg prege av vestlige impulser og et vestlig marked.

Mange CDer med "New Age-musikk" assosieres i titler og lignende med buddhismen, og her kan tittelen oversettes med "Å bøye seg for bodhisattva Avalokiteshvara". En *bodhisattva* er i *mahayana*- og *vajrayana*-buddhismen en som har oppnådd oppvåkning (*bodhi*, jamfør buddha), men som likevel har valgt å la seg gjenføde som et vesen (*sattva*). Dette valget er tatt på bakgrunn av kjærlighet til alle levende vesener, og poenget med å være *bodhisattva* er å hjelpe alle som lider.

Avalokiteshvara er sannsynligvis den viktigste av alle *bodhisattvaer*. Han eller hun viser seg i mange former, og kalles også Kuan Yin eller Guan Yin (kinesisk), Kannon (japansk) og annet. I Tibet kalles han Chenrezig, og Dalai Lama forstås som en inkarnasjon av ham. En vanlig oversettelse av Avalokiteshvara er "Herren som skuer ned (i nåde)", mens vi blant mange andre navn kan nevne Padmevani ("den som holder en lotusblomst i hånden") og Lokeshvara ("verdens herre").

Avalokiteshvara er i *mahayana*-buddhismen en svært viktig person, og han/hun er da også representert i mange skikkelser i tempelet på Løvenstad. Blant hans eller hennes viktigste funksjoner er å hjelpe mennesker i nød og å lede de avdøde til himmel-buddhaen Amitabhas paradiset. Det kalles Sukhavati, og er siste stopp før *nirvana*. Det beskrives blant annet som et sted hvor gudene spiller musikk.

CDen dette utdraget er hentet fra er produsert i Kina/Taiwan. På samme måte som i andre religioner foregår en delvis modernisering av religionen – både når det gjelder etiske holdninger, dialog utad og innad, kulturelle uttrykk og annet – parallelt med at en tar vare på og til dels rendyrker tradisjonelle elementer. Det er med andre ord slik at vi i buddhistiske miljøer finner musikk som er "modernisert" i ulik grad, men også tradisjonell musikk som utøves i en ny og global kontekst.

I elevens arbeid med denne musikken kan de for eksempel ta utgangspunkt i og eventuelt kombinere fire tilnæringsmåter. De kan ta utgangspunkt i

- 1) frie assosiasjoner (se ovenfor),
- 2) musikkfaglige forhold som instrumentbruk, melodi, rytme, gjentakelse, monotoni, stemmebruk, etc,
- 3) religionsfaglige forhold som *mahayana*-buddhismen i Kina, Avalokiteshvara og andre *bodhisattvaer*, etc,
- 4) mer omfattende spørsmål som forholdet mellom tradisjon og modernitet, New Age og tilfanget av elementer fra tradisjonelle religioner, det lokale og det globale, etc.